

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Ниш, Трг Краља Александра Универзитета 11 фак 121

ПРИМЉЕНО:			
09. 03. 2023			
Орг. јед.	Број	Пилот	Вредност
01	382		

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

- **КАТЕДРИ ЗА НАЦИОНАЛНУ ЕКОНОМИЈУ И ФИНАНСИЈЕ –**
- **ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ -**

Одлуком Изборног већа Економског факултета Универзитета у Нишу број 04-117 од 29.01.2026. године, именовани смо за чланове Комисије за писање извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор сарадника у настави, за ужу научну област Економска географија, на Економском факултету у Нишу.

На основу увида у приложени конкурсни материјал, у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Економског факултета у Нишу, подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На расписани конкурс, објављен у дневном листу „Народне новине“ 13. фебруара 2026. године, за избор сарадника у настави, за ужу научну област Економска географија, пријавио се један кандидат, Александар Манасијевић, студент докторских академских студија.

Комисија је констатовала да је Александар Манасијевић, уз пријаву, приложио све неопходне документе прописане условима конкурса, у складу са законским и статутарним одредбама, те да су испуњени сви услови за преглед и оцену поднетих докумената.

1. БИОГРАФИЈА И ПОДАЦИ О ПРОФЕСИОНАЛНОЈ КАРИЈЕРИ

Александар Манасијевић рођен је 05.02.1997. године у Лесковцу. Основну и средњу економску школу завршио је у Медвеђи, са одличним успехом. Економски факултет у Нишу уписао је 2015. године и на истом дипломирао 2019. године са просечном оценом 9,14. Мастер академске студије, такође, на Економском факултету у Нишу завршио је 2020 године, са просечном оценом 10,00. Тренутно је студент треће године докторских академских студија на Економском факултету у Нишу (Студијски програм Економија, модул Макроекономија) са просечном оценом 9,91.

У току студија учествовао је на бројним пројектима и такмичењима, националног и међународног карактера, где је остварио значајне резултате. Поред тога, као студентски представник, активно је учествовао, како у раду одређених органа, комисија и тимова Факултета, тако и у организацији студентских конференција, семинара, форума, хуманитарних акција, стручних предавања, пројеката, такмичења, летње школе економије и слично.

Био је члан Наставно-научног већа Економског факултета у Нишу од 2016. до 2025. године и носилац је захвалнице за афирмацију Економског факултета у Нишу у земљи и иностранству. Био је члан Савета Економског факултета у Нишу од 2021. до 2024. године.

Оснивач је и руководилац Студентског научно-истраживачког центра Економског факултета у Нишу и редактор зборника студентских радова *Регионални развој и демографски токови*. Оснивач је и председник Савеза Младих Економиста Србије, кровне организације младих Економиста у Републици Србији. Идејни је креатор стручног такмичења у писању пројеката *Млади економисти – покретачи регионалног развоја*. Био је потпредседник Студентског парламента Универзитета у Нишу, ресорно задужен за сарадњу са привредом.

Члан је организационог одбора Летње школе економије на Економском факултету у Нишу од 2022. године и члан организационог одбора међународне научне конференције *Регионални развој и демографски токови земаља југоисточне Европе*. Од 2026. године запослен је као истраживач у оквиру међународног *Horizon* пројекта *UR WICE* на Економском факултету у Нишу. Технички је уредник часописа *Регенеративна економија* чији је издавач Економски факултет у Нишу. Област интересовања му је демографија, туризам и регионални развој. Објавио је више од педесет ауторских и коауторских научних радова у часописима и зборницима у земљи и иностранству. Дана 17. фебруара 2026. године одржао је уводно предавање по позиву, на Универзитету за Националну и светску Економију у Софији, под насловом „Regions in motion: demographic flows and future of regional development“. Активно се служи енглеским језиком, у говору и писању.

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА КАНДИДАТА

Резултате научно-истраживачког и стручног рада кандидата Александра Манасијевића, чини више од 50 научних радова публикованих у научним часописима и зборницима радова, а у приложеном материјалу комисији је достављена листа изабраних радова:

1. **Manasijević, Aleksandar;** Milojković, Marko; Mastilo, Dejan (2019), Digital village transformation: A model for relativizing regional disparities in the Republic of Serbia. *Economics-Innovative And Economics Research Journal*, 7.2: 125-138.

PDF dostupan na: <https://reference-global.com/2/v2/download/pdf/10.2478/eoik-2019-0013>

Kategorija: M23

2. **Manasijević, A.** (2024). Rurban: Strategic, Smart and Innovative Development Model. *Economic themes*, 62(1).

PDF dostupan na: <https://reference-global.com/2/v2/download/pdf/10.2478/ethemes-2024-0005>

Kategorija: M51

3. **Manasijević, A.** (2024). Fostering sustainable regions in Serbia: Strategic approach, AI, and Regenerative economics. *Journal of Regenerative Economics*, 1(1), 113-128.

PDF dostupan na: <https://www.co-plan.org/wp-content/uploads/2025/02/JRE-Vol1-Issue1-2024.pdf#page=121>

Kategorija: M54

4. Milijić, A., **Manasijević, A.**, Đorđević, D., Marjanović, V., & Stanojević, M. (2025). Demographic Trends and Regional Disparities in the EU. *Social Sciences*, 14(9), 556.

PDF dostupan na: <https://www.mdpi.com/2076-0760/14/9/556>

Kategorija: M22

5. Gligorijević, Ž., Veselinović, P., & **Manasijević, A.** (2023). Economic Theory And Politics Of Regional Development: One View Of The Origin And Transformation. *Economic archive*, 16. **PDF dostupan na:** <https://dlib.unisvishtov.bg/bitstream/handle/10610/4912/10c249a3c27f4d1deecb8d567e80a4e.pdf?sequence=1>

Kategorija: M23

6. Ćorović, E., Gligorijević, Ž., & **Manasijević, A.** (2019). Revealed comparative advantages and competitiveness of the manufacturing Industry of the Republic of Serbia. *Economic themes*, 57(3), 307-327.

PDF dostupan na: <https://reference-global.com/download/article/10.2478/ethemes-2019-0018.pdf>

Kategorija: M51

Gligorijević, Ž., Ćorović, E., & **Manasijević, A.** (2020). Development processes in the industry of the Republic of Serbia during the first decade of the 21st century. *Teme*, 565-583.

PDF dostupan na: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=885259>

Kategorija: M24

8. Gligorijević, Ž., Ćorović, E., & Manasijević, A. (2020). Structural changes and economic growth of the Republic of Serbia: A contribution to the economic history of the second half of the 20th century. *Ekonomika*, 66(2), 37-48.

PDF dostupan na: https://d1wqtxstlxzle7.cloudfront.net/126048554/0350-137X2002037G-libre.pdf?1767562590=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DStructural_changes_and_economic_growth_o.pdf

Kategorija: M51

9. Gligorijević, Ž., Ćorović, E., & **Manasijević, A.** (2021). Structural transformation of the textile industry: the case of the Republic of Serbia. *Economic themes*, 59(2), 193-210.

PDF dostupan na: <https://reference-global.com/download/article/10.2478/ethemes-2021-0011.pdf>

Kategorija: M51

10. Gligorijević, Ž., **Manasijević, A.**, Stanojević, M., & Vasić, D. (2023). Products with protected indication of geographical origin: potential of rural and regional development of the Republic of Serbia Proizvodi sa zaštićenom oznakom geografskog porekla: potencijal ruralnog i regionalnog razvoja Republike Srbije. *Godina XXX, Broj 109, Beograd 2023.*, 30(109), 89-98.

PDF dostupan na: <https://doi.fil.bg.ac.rs/pdf/journals/ecologica/2023-109/ecologica-2023-30-109-13.pdf>

Kategorija: M51

11. Gligorijević, Ž., Ćorović, E., & **Manasijević, A.** (2022). Textile industry of the Republic of Serbia: three decades of transition. *BizInfo Blace*, 13(1), 71-79.

PDF dostupan na: <https://bizinfo.edu.rs/index.php/bizinfo/article/view/278/213>

Kategorija: M51

12. Gligorijević, Ž., & Manasijević, A. (2019). The location of industry as an instrument of regional development. *Naučne publikacije Državnog univerziteta u Novom Pazaru. Serija B, Društvene & humanističke nauke*, 2(2), 82-93.

PDF dostupan na: <https://www.dunp.np.ac.rs/wp-content/uploads/2022/publikacije/serija-b/2019vol2/br2/2.pdf>

Kategorija: M52

13. Đorđević, D., Marjanović, V., & Manasijević, A. (2022). Tourism, space and strategy. *Horizons-International Scientific Journal*, 31(2), 387-398.

PDF dostupan na: <https://ojs.uklo.edu.mk/index.php/horizons/article/view/77/61>

Kategorija: M51

14. Bošković, G., & Kostadinović, I., Manasijević, A. (2024). Veštačka inteligencija i pametni gradovi: karakteristike i perspektive razvoja. *Circular economy: trends and perspectives*, 131.

PDF dostupan na: <http://we-succeed.eknfak.ni.ac.rs/documents/ISC-2024.pdf#page=139>

Kategorija: M33

15. Gligorijević, Ž., Čorović, E., Manasijević, A. (2021). Industrija Srbije: strukturne promene, konkurentnost, regionalni razvoj. Niš: Društvo ekonomista Ekonomika. ISBN:9788690191857

Kategorija: Monografija - M42

На основу анализе објављених радова, која је дата даље у Извештају, Комисија је дошла до закључка да се наведени радови могу окарактерисати као блиски ужој научној области за коју је расписан конкурс, посебно у пољу индустријске географије, демографије и регионалног развоја, те да су релевантна референца потребна за оцењивање кандидата.

1. Digital village transformation: A model for relativizing regional disparities in the Republic of Serbia

Рад се бави могућностима примене концепта дигиталне трансформације села као инструмента за ублажавање регионалних неједнакости у Републици Србији. Полазећи од значаја дигиталних технологија у савременим развојним процесима, аутори предлажу модел дигиталног села који интегрише дигиталну инфраструктуру, локалне ресурсе и институционалну подршку, а све посматрано кроз призму географске структуре сеоских насеља Србије. Посебна пажња посвећена је улози дигитализације у подстицању економске активности, предузетништва и побољшању квалитета живота у руралним подручјима. Рад указује да дигитална трансформација може постати значајан инструмент развоја сеоских насеља Републике Србије.

2. Rurban: Strategic, Smart and Innovative Development Model

У раду се анализира концепт „rurban“ развоја као нови модел који повезује руралне и урбане развојне потенцијале у јединствен оквир. Аутор разматра улогу иновација, паметних технологија и стратешког планирања у превазилажењу традиционалних просторних неравнотежа. Предложени модел указује на могућност стварања интегрисаних развојних зона које комбинују предности урбаних и руралних средина. Рад доприноси теоријским и практичним расправама о одрживом и уравнотеженом територијалном развоју.

3. Fostering sustainable regions in Serbia: Strategic approach, AI, and Regenerative economics

Рад истражује трансформацију географског простора Србије из угла регенеративне економије и вештачке интелигенције. Аутор анализира како савремени технолошки системи могу допринети валоризацији специфичних регионалних ресурса и смањењу регионалних диспаритета. Посебан акценат стављен је на примену AI у просторној анализи података, што омогућава прецизније регионално планирање и одрживо управљање територијалним капиталом. Фокусирајући се на географску димензију развоја, аутор предлаже нови стратешки приступ који користи AI за преошћавање јаза између регионалних политика и стварних потреба просторних целина у Републици Србији.

4. Demographic Trends and Regional Disparities in the EU

Рад анализира демографске процесе у Европској унији и њихов утицај на регионалне економске неједнакости. Истраживање обухвата анализу процеса старења становништва, депопулације и миграција у различитим европским регионима. Резултати указују на снажну повезаност демографских кретања и развојних могућности појединих региона. У раду се наглашава значај укључивања демографских фактора у креирање политика регионалног развоја.

5. Economic Theory and Politics of Regional Development: One View of the Origin and Transformation

Рад доноси свеобухватну временску анализу еволуције теорија о организацији географског простора и политика регионалног развоја. Аутор проучава теоријске принципе који су обликовали стратегије за ублажавање просторне поларизације и регионалних неједнакости, са посебним освртом на динамику односа језгра и периферије. Истраживање наглашава значај институционалног оквира и политичких детерминанти у контексту територијалног управљања и обликовања развојних праваца. Рад доприноси дубљем разумевању генезе и трансформације просторних политика у савременом друштвено-економском контексту.

6. Revealed comparative advantages and competitiveness of the manufacturing industry of the Republic of Serbia

Рад истражује просторну и секторску конфигурацију прерађивачке индустрије Србије, кроз анализу индикатора откривених компаративних предности. Аутор дешифрира територијалну дистрибуцију конкурентских предности, идентификујући регионе са израженим потенцијалом за индустријску специјализацију и интеграцију у глобалне ланце вредности. Посебан фокус стављен је на трансформацију индустријских пејзажа и улогу локационих фактора, у обликовању извозне структуре. Истраживање нуди стратешке смернице за просторно селективну индустријску политику, која тежи уравнотеженом регионалном развоју и валоризацији локалног индустријског наслеђа.

7. Development processes in the industry of the Republic of Serbia during the first decade of the 21st century

Рад истражује динамику просторне и структурне трансформације индустрије Србије током прве деценије 21. века. Аутор анализира процесе територијалне дезинтеграције традиционалних индустријских центара и појаву нових локационих образаца у контексту економске транзиције. Посебан акценат стављен је на просторну диференцијацију индустријског развоја и преобликовање индустријског пејзажа земље. Истраживање документује прелаз са модела макро-регионалних индустријских гиганата ка фрагментираној и просторно селективној индустријској структури, нудећи географску интерпретацију развојних диспропорција унутар Србије. Такође, истражују се промене у структури индустријске производње, продуктивности и конкурентности у условима

економске транзиције. Рад доприноси разумевању динамике индустријске трансформације у посттранзиционом периоду.

8. Structural changes and economic growth of the Republic of Serbia: A contribution to the economic history of the second half of the 20th century

Рад истражује просторну и секторску диференцијацију привредне структуре Србије у другој половини XX века, анализирајући узрочно-последичну везу између структурних промена и економског раста. Кроз призму историјске географије, аутор дешифрира процесе интензивне индустријализације и урбанизације који су резултирали фундаменталном просторном реорганизацијом земље. Посебан акценат стављен је на еволуцију регионалних развојних центара и динамику преливања економских активности из примарног у секундарни и терцијарни сектор. Истраживање нуди допринос разумевању дугорочних просторних закона развоја и трансформације Србије из аграрне периферије у сложен нодално-регионални систем.

9. Structural transformation of the textile industry: the case of the Republic of Serbia

Рад анализира процес структурне трансформације текстилне индустрије Србије у контексту глобализације и економске транзиције. Посебно се разматрају изазови са којима се ова индустрија суочава у погледу конкурентности, технолошке модернизације и позиционирања на међународном тржишту. Истраживање указује на потребу прилагођавања производних структура новим економским условима. Рад доприноси анализи трансформације традиционалних индустријских сектора.

10. Products with protected indication of geographical origin: potential of rural and regional development of the Republic of Serbia

Рад анализира улогу производа са заштићеним географским пореклом као кључних стубова руралне и регионалне регенерације Србије. Аутор истражује потенцијал ових производа у контексту територијалног брендирања и валоризације специфичних локалних ресурса (*terroir*), који доприносе јачању економске базе руралних средина. Посебан фокус стављен је на очување географског идентитета и интеграцију традиционалне производње у савремене модове локалног развоја, кроз институционалну подршку. Истраживање указује на то да географске ознаке нису само тржишни алат, већ стратешки ресурс за ублажавање регионалних диспропорција и подстицање одрживог опстанка маргинализованих географских подручја.

11. Textile industry of the Republic of Serbia: three decades of transition

Рад анализира тродеценијску просторно-структурну трансформацију текстилне индустрије Србије у условима економске транзиције и глобализације. Аутор истражује процесе територијалне фрагментације некадашњих индустријских бастиона и појаву нових, локално специфичних производних модела. Посебан акценат стављен је на измену индустријског пејзажа Србије кроз деиндустријализацију великих урбаних центара и измештање производње у мање, радно-интензивне заједнице. Истраживање дешифрира утицај институционалних промена на регионалну конкурентност и нуди географску интерпретацију преживљавања овог сектора унутар глобалних ланаца снабдевања, наглашавајући значај локалног знања и територијалне прилагодљивости.

12. The location of industry as an instrument of regional development

Рад се бави значајем просторног размештаја индустрије као инструмента регионалног развоја. Такође, истражује просторну алокацију индустрије као примарни инструмент за усмеравање регионалног развоја и постизање територијалне кохезије. Аутор анализира механизме путем којих стратешки просторни размештај производних капацитета утиче на формирање функционалних нодалних центара и ублажавање регионалних диспропорција. Посебан фокус

стављен је на синергију између просторног планирања и економских политика, наглашавајући улогу планског позиционирања индустријских зона у ревитализацији неразвијених подручја. Истраживање афирмише значај интегралног приступа у којем индустријска политика постаје кључни фактор организације географског простора и дугорочне економске стабилности региона.

13. Tourism, Space and Strategy

Рад истражује троструку релацију између туризма, географског простора и стратешког планирања у контексту савремених развојних парадигми. Аутор анализира туризам као динамичан фактор просторне трансформације, фокусирајући се на процесе туристичке валоризације природних и културних ресурса. Посебан акценат стављен је на просторну логику дестинацијског позиционирања и улогу стратешког менаџмента у превенцији територијалних конфликта и деградације предела. Истраживање афирмише неопходност интеграције туристичког планирања у шире оквиру просторне организације, наглашавајући значај одрживих стратегија за очување територијалног идентитета и јачање регионалне конкурентности, кроз заштићене и функционално структуриране туристичке просторе.

14. Veštačka inteligencija i pametni gradovi: karakteristike i perspektive razvoja

Рад анализира примену вештачке интелигенције у развоју концепта паметних градова. Аутор анализира како AI технологије трансформишу урбану морфологију и функционалну организацију насеља, омогућавајући алгоритамску оптимизацију токова енергије, саобраћаја и ресурса. Посебна пажња посвећена је технолошким решењима која омогућавају ефикасније управљање урбаним системима, инфраструктуром и јавним услугама. Истраживање дефинише перспективе развоја паметних градова као нову етапу у хијерархији урбаних система, где дигитална трансформација постаје примарни инструмент за ефикасније просторно планирање и побољшање квалитета живота у густо насељеним срединама.

15. Industrija Srbije: strukturne promene, konkurentnost, regionalni razvoj (монографија)

Монографија представља свеобухватну анализу структурних и просторних промена у индустрији Србије и њиховог утицаја на конкурентност и регионални развој. У раду се разматрају историјски трендови индустријског развоја, секторске трансформације и институционални оквир индустријске политике. Посебна пажња посвећена је анализи односа између индустријске структуре и просторних развојних процеса. Књига представља значајан допринос истраживањима индустријске економије, индустријске географије и регионалног развоја.

3. МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ

На основу увида у достављену документацију, биографију и списак научних радова, Комисија констатује да кандидат **Александар Манасијевић** поседује значајан и континуирано развијан научноистраживачки и академски ангажман у области економије. Његов досадашњи научни рад превасходно је усмерен на питања регионалног развоја, економије и географије индустрије, демографских процеса, структурних промена у привреди, као и савремених развојних концепата попут дигиталне трансформације, паметних градова и одрживог развоја.

Кандидат је аутор и коаутор већег броја научних радова објављених у домаћим и међународним научним часописима и зборницима, као и једне монографије. Његови радови тематски су усмерени на анализу регионалних неједнакости, структурних и просторних трансформација индустрије, конкурентности националне привреде, као и примену нових развојних модела у контексту

савремених економских изазова. Посебно се издвајају истраживања која повезују теоријске концепте регионалног развоја са анализом конкретних развојних процеса у Републици Србији и ширем европском простору.

Анализа научних публикација показује да се истраживања кандидата одликују јасно дефинисаним истраживачким проблемима, применом релевантних научних метода и настојањем да се научни резултати повежу са практичним питањима регионалног развоја и економско-географске проблематике.

Поред научноистраживачког рада, кандидат показује и значајну академску и институционалну активност. Током студија био је активно укључен у рад органа и тела Економског факултета у Нишу, укључујући чланство у Наставно-научном већу и Савету факултета. Оснивач је и руководилац Студентског научно-истраживачког центра Економског факултета у Нишу, као и оснивач и председник Савеза младих економиста Србије, чиме је дао значајан допринос развоју научног и стручног ангажовања младих економиста.

Кандидат је активно укључен у научноистраживачке пројекте и академске иницијативе, укључујући ангажовање на међународном *Horizon* пројекту, као и организацију научних конференција и академских догађаја. Такође је ангажован у уређивању научних публикација и учешћу у организационим одборима научних скупова, што додатно доприноси развоју научне заједнице.

Имајући у виду укупан научни и академски опус кандидата, обим и квалитет објављених научних радова, као и његов активан допринос академској заједници, Комисија закључује да кандидат **Александар Манасијевић** поседује значајне научне и стручне потенцијале и да његов досадашњи рад представља вредан допринос развоју економске науке.

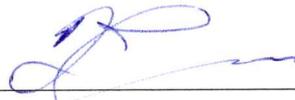
4. ПРЕДЛОГ КОМИСЈЕ

Имајући у виду укупни научно-истраживачки, стручни и педагошки рад кандидата, Комисија констатује да је **Александар Манасијевић**, студент докторских академских студија, испунио све услове предвиђене Законом о високом образовању за избор сарадника у настави за ужу научну област Економска географија, на Економском факултету Универзитета у Нишу.

Стога, Комисија са задовољством предлаже Катедри за националну економију и финансије и Изборном већу Економског факултета у Нишу да **кандидата Александра Манасијевића изабере за сарадника у настави, за ужу научну област Економска географија.**

У Нишу, 09. 03. 2026. године

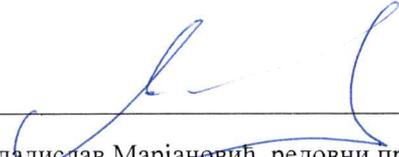
ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. _____

Др Дејан Ђорђевић, редовни професор
Економског факултета Универзитета у Нишу

2. _____

Др Соња Јовановић, редовни професор
Економског факултета Универзитета у Нишу

3. _____

Др Владислав Марјановић, редовни професор
Економског факултета Универзитета у Нишу